

hlavního přelíčení pro urážku na cti; právě jeho mínění, jeho nazírání na celou věc je směrodatným pro posouzení jeho subjektivního zavinění a může, pokud následkem neporozumění, omylu, laického nepochopení přikládal jednotlivým úkonům soudcovským bezelstně jiný smysl, vyloučiti vědomí vyhledávané k zločinům utrhaní na cti. Nalézací soud nesměl proto pominouti ono soukromé mínění stěžovatelovo, nýbrž bylo na něm, by zkoumal, jak obžalovaný celou věc pojímal a jak na něho působila, a s tohoto individuálního stanoviska obžalovaného, nikoli s jakéhosi vyššího objektivního stanoviska bylo pak řešiti otázku, zda obžalovaný bezelstně usuzoval na tak závažná obvinění čili nic. Bylo proto zmateční stížnosti vyhověti, rozsudek spočívající na mylném právním pojetí po stránce subjektivní za podmínek §u 5 novely k trestnímu řádu zrušiti jako zmatečný již v zasedání neveřejném a uznati, jak se stalo.

Čís. 2796.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Přechovávání jest jednáním pozitivním (deliktem komisivním). Subjektivní skutková podstata zločinu § 13 čís. 1 zákona nevyžaduje úmyslu, ohrožení míru v republice a její vojenskou bezpečnost; stačí vědomí pachatelovo, že drží některou z věcí v §u 13 čís. 1 zákona uvedených, nemaje k tomu úředního povolení; držel-li pachatel věc před i po účinnosti zákona, vyžaduje se ono vědomí i v této době.

Souběh zločinu § 13 čís. 1 zákona s přestupkem § 32 zbroj. pat.

Neznalost předpisu, že pro přechovávání věcí uvedených v § 13 čís. 1 zákona jest třeba úředního povolení, jest právním omylem ve smyslu § 3 tr. zák.

(Rozh. ze dne 24. května 1927, Zm II 518/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního jako nalézacího soudu v Brně ze dne 25. září 1926, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle §u 13 čís. 1 zákona na ochranu republiky a přestupkem podle §u 460 tr. zák., zrušil napadený rozsudek, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle §u 13 čís. 1 zákona na ochranu republiky a přestupkem podle §u 460 tr. zák. v těchto odsuzujících výrocích jakož i ve výroku o trestu a výrocích s tím souvisejících jako zmatečný a zemskému trestnímu soudu v Brně uložil, by věc v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl, přihlížeje při tom i k nezrušenému výroku o přestupku §u 32 zbr. pat., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Zmateční stížnost, ponechávajíc výrok nalézacího soudu o přestupku Šu 32 zbrojního patentu nedotčeným, uplatňuje číselně důvody zmatečnosti Šu 281 čís. 5, 9 a) a 10 tr. ř. K tomuto zmatku hledí jediné věta stížnosti, že jednání stěžovatelovo, které bylo předmětem trestního řízení, dalo by se nanejvýše kvalifikovati jako přestupek § 32 zbr. pat. Chtěla-li vůbec stížnost větou tou namítati, že podřaděním skutkového děje pod ustanovení Šu 32 zbr. pat. byl jeho právní význam vyčerpán, takže by se současné jeho podřadění pod další zákony v rozsudku uvedené přičilo správnému výkladu zákona, není námitka stížnosti provedena; zejména stížnost ani netvrdí, že všem zákonům v rozsudku uvedeným byl podřaděn skutek týž, a nemůže tak předpokládati, ježto výrok o přestupku Šu 32 zbr. pat. má na zřeteli, jak vyplývá z výroku, jen muniční předměty, pouhé střelivo, jímž není ruční granát, k jehož přechovávání se vztahuje výrok o zločinu § 13 čís. 1 zákona na ochranu republiky, a týž výrok vztahuje se k pouhé držbě muničních předmětů, nikoliv i k činu, kterým stěžovatel v držbu těchto věcí a i granátu se uvázal, a který jest výhradně předmětem výroku o přestupku krádeže. Uplatňováním zmatku čís. 10 je tedy stížnost zřejmě v nepravu. V nepravu je stížnost dále také, majíc za to, že šlo ve skutkovém ději, o němž rozsudek uvažoval s hlediska zločinu Šu 13 čís. 1 zákona na ochranu republiky, o delikt omisivní. Rozsudek neshledává tento zločin v tom, že stěžovatel nepředsevzal jednání zákonem mu uložené, zejména neuznává, co snad stížnost má na zřeteli, stěžovatele v tomto směru vinným, že si neopatřil dodatečně úřední povolení k držbě granátu nebo že nevyhověl vyhlášenému příkazu vrchnosti, by granát příslušné vrchnosti odevzdal. Podkladem této části odsuzujícího výroku jest naopak výhradně přechovávání granátu stěžovatelem. Přechovávání je však jednáním pozitivním, deliktem komisivním, jelikož spočívá v tom, že přechovávatel má věc u sebe a vykonává tím, že ji drží, skutečnou moc nad ní a to neustále po celou dobu a v každé části doby, po kterou ji u sebe má. Že rozsudečný výrok o řečeném zločinu z rozsáhlejší doby přechovávání granátu stěžovatelem zastihl jen dobu od 8. dubna 1923 až do dne, kdy granát byl zabaven, jest nutným důsledkem toho, že zákon, jehož bylo na skutek ten použito, nabyl účinnosti teprve 8. dubna 1923, a nepoukazuje k tomu, že nalézací soud — podotknuv, že by se byl obžalovaný odvedením granátu vrchnosti uvaroval stíhání pro řečený delikt — předpokládal, že provinění stěžovatelovo spočívá ve vědomé neposlušnosti vůči úředním vyhláškám, které odvádění zbraní v roce 1919 a 1920 nařídily. Proto nezáleží nikterak na tom, zda je zjištění nalézacího soudu, že se stěžovatel o těchto vyhláškách dověděl, stíženo formální vadou stížností uplatňovanou či nikoliv.

Stížnost je v nepravu, namítajíc, že skutková podstata zločinu Šu 13 čís. 1 zákona na ochranu republiky předpokládá zlý úmysl, v rozsudku nezjištěný, ohroziti mír v republice a její vojenskou bezpečnost. Ná-

mitku tu lze odkázati na opačnou stálou judikaturu zrušovacího soudu (srovnej zvláště rozhodnutí č. 2399, 2518, 2536 sb. n. s.). Správnosti této judikatury není na újmu ani poukaz stížnosti k povšechné zásadě Šu 1 tr. zák., že každý zločin předpokládá zlý úmysl. Musíť sice podle zásady té zločinný úmysl směřovati ke zlu se zločinem spojenému, tedy pojmouti v sebe veškeré skutkové známky v zákoně pro ten který zločin vymezené. Avšak v Šu 13 čís. 1 zákona na ochranu republiky jsou jako známky zločinu tam stíhaného uvedeny toliko přechovávání některé z věcí tam jmenovaných, a nedostatek úředního povolení, nikoliv i nějaká škoda nebo nějaké nebezpečí a zejména tam není uvedena neb i jen naznačena nebezpečnost skutku pro mír v republice nebo pro její bezpečnost vojenskou. Ví-li pachatel, že drží některou věc, že věc jest z druhů věcí v Šu 13 čís. 1 zákona uvedených a že úředního povolení k tomu nemá, měl na zřeteli skutečnosti naplňující veškeré zákonné známky dotčeného zločinu a rozhodl se — přechovával-li věc tu s tímto vědomím — zachováváním stavu, zákonu se přičícího, pro zlo zločinem předpokládané, jímž jest jediné přechovávání některé z věcí těch osobou úřadem k tomu nezmocněnou. Měl-li pachatel zlo zákonem stíhané na zřeteli a rozhodl-li se proň, jednal po rozumu Šu 1 tr. zák. se zlým úmyslem k dotčenému zločinu se vztahujícím, byť si nebyl vědom, že zákon předpisuje pro přechovávání takových věcí úřední povolení a zakazuje je osobám, které si povolení nevymohly. Neznalost onoho příkazu a tohoto zákazu nebyla by než neznalostí trestního zákona, která zodpovědnosti nesproštuje (§ 3 tr. zák.). Tímto vědomím (zlým úmyslem) stěžovatele, přechovávati granát, k jehož přechovávání úředního povolení neměl, byl by odsuzující výrok v příslušné části opodstatněn i po stránce subjektivní. Než vědomí to není, jak stížnost právem namítá, v napadeném rozsudku, jehož úprava v rozhodovacích důvodech nevyhovuje předpisům § 270 čís. 5 tr. ř., zjištěno. Výslovného zjištění jeho bylo však třeba. Byť i snad nemohly vzniknouti pochybnosti o vědomí obžalovaného, že věc, o kterou jde, byla ručním granátem, nejsou vyloučeny pochybnosti ve směru tom, zda i v době od 8. dubna 1923 do 13. května 1926, ku které se výrok o vině vztahuje, věděl, že ruční granát ten má u sebe, ve svém bytě, tedy přechovává. Obžalovaný opatřil si jej v roce 1919 a posledním úkonem, který se k němu vztahoval, bylo podle obhajoby obžalovaného, že jej uložil (doba není udána) do kufru; podle výpovědi jeho ženy, že jí jej v roce 1921 ukázal. Nelze vyloučiti, že obžalovaný pak na ruční granát zapomněl, takže si v rozhodné, mnohem pozdější době nebyl vědom toho, že jej u sebe má. Nezjistil-li soud přes možnost takových pochybností vědomí, o které jde, není skutková podstata zločinu podle Šu 13 čís. 1 zákona na ochranu republiky naplněna po stránce subjektivní a příslušná část výroku o vině jest zmatečnou podle Šu 281 čís. 9 písm. a), po případě čís. 10 tr. ř., byl-li případně zjištěný nedostatek vědomí obžalovaného o tom, že má v domě ruční granát, výsledkem nedbalosti, která by ho za držení této zapovězené zbraně činila zodpovědným podle Šu 32 zbr. patentu.